

KAM NA JÍDLO

● Na výborné rybí rychlé občerstvení za slušnou cenu zajděte do **Vishandel Metz** (Reeweg 27, Nes). Mají tu skvělé saláty z mořských plodů, obložené bagety s krevetami, čerstvé slanečky a smaženou rybu s hranolky.

● Pokud chcete zajít na večer do stylové restaurace, určitě si vyberte **Het Witte Pard** (Torenhoogte 5, Nes). Mají tu vynikající steak, spoustu rybích pokrmů a stylovou výzdobu. Restaurace v tomto domě kousek od starého majáku v Nes funguje už od roku 1700!

● Večer určitě posedte ve vyhlídkové restauraci na pláži u nového majáku na východním konci ostrova. Majitelé se dušují, že za jasných dní odsud uvidíte nejhezčí západ slunce v Nizozemsku.

INFORMACE

● Turistické informační středisko VVV Ameland sídlí hned u přístavu v Nes na adrese Bureweg 2.

● Spoustu zajímavostí o Amelandu, bohužel jen v Holandštině a Němčině, objevíte na www.ameland.nl. Dotazy můžete posílat na info@ameland.nl; odpověď dostanete velmi rychle. V turistické kanceláři vám poradí s ubytováním, které si přes ni můžete objednat a předplatit.

Časopis IN spolupracuje s řadou průvodců **Lonely Planet**, které v češtině vydává nakladatelství **Svojtka & Co.**

SVOJTKA & Co.
NAKLADATELSTVÍ

FOTO: EMANUEL MIZIA

→ na vyhlídkovém místě na dunách kousek od amelandského majáku a je to dost zajímavá podívaná. Asi vás překvapí, že spousta ztroskotaných plavidel se dnes nachází pod pláží nebo dunami. Když budete mít štěstí, možná jedno uvidíte. Při odlivu spojeném s větrem, mířícím od pobřeží, občas moře odkryje části vraku na jedenáctém kilometru pláže mezi vesnicemi Ballum a Nes. Jde o parní loď *Sprewer*, která tu ztroskotala v roce 1938.

Zní to neuvěřitelně, ale Ameland (stejně jako všechny ostatní Waddenské ostrovy) se po celou dobu své existence pomalu posouvá směrem na jihovýchod. Příboj a vítr dokáží přesouvat tak obrovské masy písku, že pod ním v minulosti zmizely lázeňské pavilóny i celé vesnice. Smutným důkazem posunu ostrova je zmizení staré vesnice *Sier*, která se kdysi rozkládala na západním konci Amelandu a dnes už je celá pod hladinou moře. Obyvatelé ji museli opustit, protože se k ní čím dál víc přibližoval příboj. Když ji pohltily naplavené písky, byla už dávno vylidněná. Na staré mapě z roku 1731, kterou si můžete prohlédnout v muzeu, jsou ještě vidět poslední domy. Podobný osud jako *Sier* postihl také vesnici *Oerd* na východním cípu ostrova. Okolo roku

1584 ji lidé opustili a postupně ji zasypal písek. Dnes se zbytky stavení nacházejí hluboko pod dunami a dvě zmizelé vesnice připomínají jen jména trajektů, které zajišťují dopravu na Ameland. Tam nás vzal *Sier*, zpátky *Oerd*.

Zlaté časy

Obyvatelé Amelandu se po dlouhá staletí živil hlavně rybolovem a rozhodně se jim nevedlo špatně. V 18. století se tu rozmohl lov velryb, který zajišťoval Amelandanům opravdový blahobyt. Okolo roku 1770 žilo na ostrově 128 kapitánů a velitelů velrybářských lodí. Právě jim patřily krásné kapitánské domy, jež jsou dnes ozdobou všech vesnic na Amelandu. Období rozkvětu však násilně skončilo roku 1777, kdy se po moři daly do pohybu ledové kry, jež rozdrtily všechny lodě amelandských rybářů až na jednu, která byla zrovna v opravě. O život přišlo sto mužů.

O necelých sto let později naštěstí získali obyvatelé Amelandu jiný výnosný zdroj obživy: turistiku. Okolo roku 1850 tu vyrostly první rekreační bungalovy a začalo sem přijíždět čím dál víc lidí, které na ostrov, stejně jako současné turisty, lákaly prosté radosti: procházky podél moře, lenošení na dunách, projížďky na

koních po pláži. V roce 1856 byl příliv návštěvníků tak velký, že pro ně ostrované postavili skvostný plážový pavilón. O čtyři roky později však zájem o turistiku opadl, budova chátrala a nakonec se musela zbourat. Další lázeňské domy se na dunách Amelandu objevily až na začátku 20. století, kdy se ostrov znovu stal vyhledávaným výletním místem. Pavilóny *Scheltema* a *Steinvoorte* stály na pláži u Nes a z jejich teras byl nádherný výhled na divoké Severní moře. To se jim bohužel stalo osudným: při neslavně proslulé bouři v únoru 1953 (zahynulo při ní přes 1800 lidí v Zeelandu), se pavilón *Steinvoorte* zřítíl do vln. Hotel *Scheltema* musel být zbourán v roce 1970, protože mu také hrozilo zřícení. I dnes na pláži objevíte několik restaurací, ale rozhodně nemusíte mít strach posadit se na jejich terasu a vychutnat si pěkný výhled. Všechny jsou zkonstruovány tak, aby byly pro hosty zcela bezpečné a příboj je nemohl ohrozit. Tři a půl tisíce obyvatel Amelandu v současné době žije především z turistiky; mořeplavba a rybolov jsou dávno zapomenuty. Jedna věc však minulost připomíná: výborné rybí speciality, které jsou na jídelním lístku skoro každé restaurace. ●

MICHAELA KLEVISOVÁ